

Äldrenämndens verksamhetsplan och budget 2023

Tillsammans för ett bättre liv – livet ut

Nämndens grunduppdrag

Äldrenämnden ansvarar för kommunens insatser inom äldreomsorg samt hälso- och sjukvård på primärvårdsnivå i den enskildes hem för personer 65 år och äldre. Äldreomsorgens insatser är frivilliga och ges efter en ansökan från den enskilde och utifrån en individuell bedömning.

Äldrenämndens övergripande uppdrag är att främja självständighet och kvarboende. Detta sker genom förebyggande verksamhet, information kring seniorlivet och aktiviteter som främjar hälsa och välmående hos den enskilde.

Äldrenämndens ger service, vård och omsorg i form av hemtjänst och hemsjukvård samt stöd i form av dagverksamhet, korttidsboende samt stöd och avlastning för anhöriga. Är den enskilde i behov av heldygnsomsorg och omfattande hälso- och sjukvård bedöms behov av plats på ett vård- och omsorgsboende.

Nämndens planering för grunduppdragets genomförande

Nämndens vision

- Tillsammans för ett bättre liv – livet ut!

Nämndens övergripande mål

- Själständighet i hemmet
- Trygg och säker vård och omsorg

Nämndens strategier

- Samarbeta
- Förebygga
- Kompetensförsörja
- Digitalisera

Nämndens planering för grunduppdragets genomförande

För att möta den demografiska utvecklingen och fler äldre

- Förebyggande insatser
- Anhörigstöd och avlösning
- Dagverksamhet
- Mötesplatser
- Arbetet med ett standardiserat insatsförlopp vid demenssjukdom
- Seniortorget
- Förebygga fall
- Tjänstedesign

Nämndens planering för grunduppdragets genomförande

- **Biståndsprövade insatser och verksamhet**

Hemtjänst, hemsjukvård, dagverksamhet, korttidsboende samt stöd och avlastning för anhöriga för att stötta kvarboende i ordinärt boende

- **Patientsäkerhet**

God och säker vård i verksamhet med hälso- och sjukvårdsinsatser och ett personcentrerat förhållningssätt

- **Kvalitetsarbete**

Systematiskt kvalitetsarbete, klagomålshantering samt avvikelserapportering

- **Minoritetsarbete**

Utifrån att Umeå ingår i förvaltningsområdet

Kommunfullmäktiges inriktningsmål och program och nämndens verkställande

Inriktningsmål 3 och Program för social hållbarhet

Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv.

4.2 Stärka mötesplatser och överbygga barriärer

Arbetet utgår ifrån rekommendationerna i rapporten Umeås stadsdelar – så står det till, samt Program för hållbar landsbygdsutveckling i Umeå kommun, som understryker vikten av att stärka mötesplatser, skapa förutsättningar för socialt sammanhållna stadsdelar och tätorter, samt platser och motverka såväl fysiska som sociala barriärer i det offentliga rummet.

Mötesplatser för äldre för att främja social gemenskap och förebyggande arbete tillsammans med civilsamhället och frivilligorganisationer

5.1 Skapa förutsättningar för en ekonomisk jämlikhet och en högkvalitativ välfärd för livets alla skeden

Arbetet utgår ifrån de data som kommunen har kring livsvillkor, ekonomi och hälsa. Dessa utgör beslutsunderlag för att prioritera och följa upp kommunens arbete med jämlikhet och folkhälsa.

Jämställd myndighetsutövning, Könsuppdelade resultatmått, satsning på psykisk ohälsa, handlingsplan mot våld i nära relation

Kommunfullmäktiges inriktningsmål och program och nämndens verkställande

Inriktningsmål 5 och Program för Digital transformation

För att klara kompetensförsörjningen, förbättra arbetsmiljö och ge bättre medborgarnytta ska de möjligheter som den digitala transformationen innebär vara förstahandsalternativet för Umeå kommuns verksamhetsutveckling

Digitalisering av äldreomsorgen och mer välfärdstekniska lösningar samt systemstöd i verksamheten för att möta kompetensförsörjningsutmaningen och ökad självständighet för den enskilde

Kommunfullmäktiges tilläggsuppdrag och äldre nämndens verkställande

Tilläggsuppdrag 2022:8:

Kommunfullmäktige ger personalnämnden i uppdrag att tillsammans med för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, samt äldre nämnden ta fram en plan som möjliggör chefers förutsättningar och når riktmärket för antal medarbetare per chef.

Verkställande:

För att nå KF-målet "Umeå kommun ska ha ett närvarande ledarskap som skapar förutsättningar för goda resultat där riktvärdet för antalet medarbetare per chef inte ska vara fler än 30" kommer en plan tas fram med Stadsledningskontoret HR under året. Planen ska göra en fördjupning i hur nuläget ser ut för cheferna när det handlar om antal medarbetare, dagliga kontaktytor, ledarstöd, organisatoriska förutsättningar samt förslag till hur äldre nämndens verksamheter ska nå KFs riktmärke. Planen kommer presenteras i slutet av 2023 för nämnden.

Kommunfullmäktiges tilläggsuppdrag och äldrenämndens verkställande

Tilläggsuppdrag 2022:32

De anställda måste få mer tid till sina huvudsakliga uppgifter som vård och omsorg samt undervisning. Det bör utredas hur den tid som idag ägnas åt exempelvis dokumentation och andra sidouppgifter ska kunna minskas. Uppdraget bör i första hand ges till FGN, GVN, ÄN samt IFN. Utredningen bör ske i samverkan med personalrepresentanter.

Verkställande:

Äldreomsorgen är en lagstyrd verksamhet med krav på att genomförandeplaner och vårdplaner samt social dokumentation upprättas och att dessa följs upp löpande. Detta är en förutsättning för att kunna genomföra och följa upp biståndbeviljade omsorgsinsatser samt hälso- och sjukvårdsinsatser. Utifrån införandet av ett nytt verksamhetssystem under 2023 med ökad mobilitet väntas dokumentationen kring brukare och patienter kunna förenklas. Äldrenämnden kommer därför främst följa denna förändring under året.

Kommunfullmäktiges tilläggsuppdrag och äldrenämndens verkställande

Tilläggsuppdrag 2022:33

Utred möjligheterna till en samordnad utbildningssatsning för vårdbiträden och undersköterskor som innefattar personal inom äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen. I utredningen ingår möjligheten att samordna den nödvändiga utbildningen i vårdsvenska med SFI-undervisningen.

Verkställande:

Äldrenämnden har redan en ambitiös utbildningsplanering och ett gott samarbete med Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Till det har de senaste åren statliga satsningar i det så kallade Äldreomsorgslyftet tillförts. Inför varje nytt verksamhetsår antar nämnden en utbildningsplan och budget. Under 2023 kommer nämnden följa denna planering och i störta möjliga mån försöka samordna utbildningsinsatserna för vårdbiträden och undersköterskor med Individ- och familjenämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Vad gäller utbildning i vård- och omsorgssvenska så kommer nämnden undersöka om denna går att anordna internt i kommunen eller om en ny upphandling behöver genomföras.

Personalpolitiska mål och nämndens verkställande

Mål 6 - Umeå kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som klarar kompetensförsörjningen och kommunens medarbetare ska spegla mångfalden i samhället.

Nya arbetsformer och arbetssätt, reviderad kompetensförsörjningsplan 2023-2025, praktikmöjligheter, ambassadörsverksamhet, introduktionsprogram för nya medarbetare, bryta normer vid rekryteringar, nya yrkesroller, statliga äldreomsorgslyftet, USK-satsning, vård- och omsorgssvenska, minoritetsspråken, ökad digitalisering, bemanningsplanering

Mål 7 - Umeå kommun ska ha ett närvarande ledarskap som skapar förutsättningar för goda resultat där riktvärdet för antalet medarbetare per chef inte ska vara fler än 30.

Handlingsplan för att förbättra chefers förutsättningar, organisatoriska förutsättningar

Nämndens verkställande av de personalpolitiska målen

Mål 8 - Umeå kommun ska ha hälsofrämjande arbetsplatser och en sjukfrånvaro som ligger lägre än genomsnittet för Sveriges kommuner. Olikheter mellan kvinnors och mäns arbetsmiljöer, arbetsvillkor och sjukfrånvaro ska minska.

Fortsatt arbete med friskfaktorer utifrån arbetet med Sunt arbetsliv, systematiskt arbetsmiljöarbete, medarbetarenkät, arbete tillsammans med skyddsombud, analys av olikheter i mäns och kvinnors sjukfrånvaro

Mål 9 - Umeå kommun ska ha heltid och tillsvidareanställning som norm.

Inom äldrenämndens verksamheter erbjuds alltid heltid vid tillsvidareanställningar.

Nämndens utmaningar på 3-5 års sikt

- Den demografiska utvecklingen möts med förebyggande insatser
- Kompetensförsörjning och ökad attraktivitet som arbetsgivare
- Digital transformation skapar möjligheter till omställning
- God och nära vård och samarbete med regionen för den enskildes väl

2023 och plan 2024 - 2026

Äldrenämnden

Budget 2023 och plan 2024-2026 nämnder och styrelse

Belopp i tkr

Nämnd/styrelse	Budget 2022*	Budget 2023	Plan		
			2024	2025	2026
Överförmyndarnämnd	-14 761	-15 189	-15 602	-16 200	-16 815
Kommunstyrelse**	-1 044 829	-1 114 414	-1 158 531	-1 186 725	-1 226 334
Kommunfullmäktige	-3 784	-3 863	-3 968	-4 120	-4 276
Personalnämnd	-1 178	-1 231	-1 264	-1 313	-1 363
Valnämnd	-14 874	-3 264	-3 353	-3 481	-3 613
Tekniska nämnd	-1 316 001	-1 375 965	-1 413 341	-1 467 563	-1 523 221
Byggnadsnämnd	-50 266	-53 513	-54 967	-57 075	-59 240
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-17 658	-18 990	-19 506	-20 254	-21 022
Umeåregionens brand- och räddningsnämnd	-66 031	-73 123	-75 109	-77 991	-80 948
Aldrenämnd	-1 193 600	-1 263 048	-1 297 357	-1 347 129	-1 398 220
Individ- och familjenämnd	-1 483 351	-1 572 280	-1 614 988	-1 676 946	-1 740 545
Fritidsnämnd	-140 394	-146 806	-150 794	-156 579	-162 518
Kulturnämnd	-153 070	-159 176	-163 499	-169 772	-176 211
För- och grundskolenämnd	-2 136 805	-2 237 659	-2 298 442	-2 386 619	-2 477 134
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	-537 719	-576 455	-592 113	-614 829	-638 147
Gemensam IT nämnd Umeå-Skellefteå	0	0	0	0	0
Gemensam nämnd Umeregionen	0	0	0	0	0
Summa nämndsramar	-8 174 320	-8 614 975	-8 862 834	-9 186 597	-9 529 607
Varav finansiella kostnader pensioner	-12 972	-43 432	-36 146	-33 397	-32 771
Summa verksamhetens netto-kostnader (exkl finansiella kostnader)	-8 161 348	-8 571 544	-8 826 688	-9 153 200	-9 496 836

*enligt KF beslut. Efter KF beslut har tekniska ramjusteringar genomförts.

**avser total ram för kommunstyrelsen vilken även innefattar av kommunfullmäktige beslutade åtaganden och finansiella kostnader för pensioner

Äldrenämnden ekonomisk ram 2023

Äldrenämndens fastställda budget för 2022 (per 21 juni 2021)	-1 193,60
Teknisk ramjustering 2022 avseende förvaltningsspecifika stödfunktioner KS nau 2022-01-11	8,46
Äldrenämndens tilldelning enligt förslag i december 2021	
Ekonomisk tilldelning enligt förslaget	-1 223,40
Teknisk ramjustering beslutad jan 2022 (ej med i förslag till tilldelning i december 2021)	8,46
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2022	
Justering PO-pålägg	-19,95
Justering lönekostnader	-7,20
Ram för ökad grundbemanning	-13,50
Övrigt tillskott	-7,46
Kommunfullmäktiges beslut om ekonomisk tilldelning för 2023	-1 263,05
Ökad ekonomisk tilldelning 2023 jämfört med 2022	-77,91

Motiv för ökad/minskad tilldelning under 2023:

- Justering av PO-pålägg med anledning av nytt pensionsavtal. *PO-pålägget har ökat fr o m 2023, från 40,15% till 42,75% som nämnden kompenseras för.*
- Justering lönekostnader. *Extra justering för lönekostnader.*
- Ram för ökad grundbemanning. *Nämnden tillförs 13,5 mnkr för ökad grundbemanning.*
- Övrigt tillskott *För att hantera ökade volymer och övriga tillkommande kostnader tillförs nämnden ytterligare 7,46 mnkr*

Fördelningsförslag bidrag och ramökning 2023

Äldreomsorgssatsning = ca 41 mnkr

Äldreomsorgslyftet = ca 17 mnkr

Prestationsbidrag från 2022 = 39 mnkr

Ramökning = 77,9 mnkr

Äldrenämnden år 2023

Äldreomsorgssatsningen ca 41 mnkr år 2023

➤ Hemtjänst	6,0 mnkr
➤ Hälsa- och sjukvård i hemmet	10,0 mnkr
➤ Vård- och omsorgsboende inkl. korttidsboende	17,5 mnkr
➤ Öppen verksamhet ej bistånd	1,0 mnkr
➤ Gemensamma kostnader	6,5 mnkr

Äldreomsorgslyftet ca 17 mnkr år 2023

Kompetensutveckling/Utbildning

- Undersköterska
- Vårdbiträde

Prestationsbidrag 39,0 mnkr år 2023

Bakgrund - Juni år 2022 inkom totalt bidrag om 64 mnkr från staten för nedanstående.

- 52,1 mnkr för att minska andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre
- 11,9 mnkr i syfte att utöka bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden

39 mnkr av de har periodiserats till år 2023 enligt rekommendationer från RKR

➤ Kompetensförsörjning/USK utbildning	10,0 mnkr
➤ HSL – Sjuksköterskor, Pool, Sektionsledare mm.	11,7 mnkr
➤ Digitaliserings & utveckling - Trygghetsskapande teknik	11,7 mnkr
➤ Process- och Planeringsverktyg (POP) & Trygghetsskapande teknik	3,1 mnkr
➤ Rekrytering	1,3 mnkr
➤ Övrigt	1,3 mnkr

Fördelning av ramtillskott 77,9 mnkr år 2023

- Hemtjänst i ordinärt boende – Volymer, ledning & stöd 4,6 mnkr
- Korttidsboende/Korttidsvård - Betalningsansvar -2,0 mnkr
- Särbo/annat boende - Ökad grundbemanning 13,5 mnkr
- Gemensamma kostnader - Budgetjustering 3,1 mnkr
- Utredning Bistånd 1,3 mnkr
- Index inkl. PO fördelat utifrån ramtilldelning 2022 57,5 mnkr

Fördelning av budget 2023 - Verksamhet

